

**Орієнтовне календарно-тематичне планування
з української літератури для 11 класу
за програмою
«Українська література для загальноосвітніх навчальних закладів.**

10–11 класи (рівень стандарту)»

(наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)

Авторський колектив: *Р.В. Мовчан*, провідний науковий співробітник Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України, доктор філологічних наук, професор (*голова робочої групи*); *С.Р. Молочко*, старший викладач кафедри філологічних дисциплін та методики їх викладання, методист відділу суспільно-гуманітарних дисциплін Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського, учитель-методист (*заступник голови*); *Д.І. Дроздовський*, докторант, науковий співробітник Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України, кандидат філологічних наук, заслужений працівник культури України; *Л.Т. Коваленко*, старший викладач кафедри методики мов та літератури Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, заступник директора Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка; *А.М. Фасоля*, провідний науковий співробітник відділу навчання української мови і літератури Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук; *В.І. Цимбалюк*, учитель української мови та літератури НВК «Сквирський ліцей – ЗОШ І-ІІ ступенів», кандидат педагогічних наук, заслужений учитель України.

Усього – 70 год. На тиждень – 2 год.

Обов’язкова кількість видів контролю

Семестри	I семестр	II семестр
Контрольні роботи у формі:	3	3
• контрольного класного твору;	1	1
• виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання тощо)	2	2
Уроки розвитку мовлення*(РМ)	2 (у + п)	2 (у + п)
Уроки позакласного читання (ПЧ)	1	1
Уроки літератури рідного краю	1	1
Перевірка зошитів	4	5

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Дата проведення	Примітка
I семестр			
1.	Тема №1. Вступ. «Розстріляне відродження» Українська література ХХ ст. як новий етап в історії національної культури. Суспільно-історичні умови розвитку, основні стильові напрями (модернізм, соцреалізм, постмодернізм). Митець і влада, свобода творчості. Стильове розмаїття мистецтва 1920-х років. Поняття «розстріляне відродження», домінування соцреалістичної естетики в 1930-ті роки. ТЛ: «розстріляне відродження».		
2.	Літературний авангард(оглядово)		

	Авангардні тенденції в українській літературі 1920-х років. Поет-футурист М.Семенко – сміливий експериментатор. Урбаністичні мотиви його лірики, їхня змістова новизна, ламання класичної форми («Бажання», «Місто», «Запрошення»). ТЛ: авангард, футуризм, урбанізм.		
3.	Поетичне самовираження Провідна роль поезії в 1920-ті роки. Потужне ліричне самовираження, емоційне переживання пореволюційної епохи, її духовних катаклізмів.		
4.	Павло Тичина. «Арфами, арфами...», «О панно Інно...», «Ви знаєте, як липа шелестить...». Основне з життя і творчості поета. Трагізм його творчої долі. Найбільший модерніст 1920-х років. Звернення до «вічних» тем, мотивів, особливості віршування; потужне ліричне «Я» як символ нової людини; поєднання тенденцій символізму, неоромантизму, експресіонізму, імпресіонізму.		Напам'ять: 1 поезію (на вибір).
5.	Павло Тичина. Феномен «кларнетизму». Вітаїстичність як наскрізна оптимістична тональність, життєствердна настроєвість (зб. «Соняшні кларнети»). Художнє відтворення національно-визвольного пробудження народу, уславлення борців за вільну Україну («Пам'яті тридцяти», «Одчиняйте двері...»). ТЛ: вітаїстичність, експресіонізм (повторення), кларнетизм.		
6.	Євген Плужник. «Вчись у природи творчого спокою...», «Ніч... а човен – як срібний птах!...» Один із провідних поетів «розстріляного відродження». Його творча біографія, трагічна доля. Сповідальність, ліричність, філософічність лірики. Урівноваженість душевного стану ліричного героя, мотив туги за минулістю краси, гармонією світу й людини, мить і вічність у чуттєвому вираженні. ТЛ: поглиблення поняття про ліричного героя.		Напам'ять: 1 поезію (на вибір).
7.	«Київські неокласики». Максим Рильський. «Солодкий світ!...». Група «київських неокласиків». Їхнє творче кредо, орієнтація на традицію, класичну форму вірша. Різногранний творчий шлях М.Рильського, рання творчість. Філософічність, афористичність його лірики. Мотиви пошуків душевної рівноваги, краси в житті та в душі, вітаїзм, сповідальність, життєлюбство. Захоплення красою й величчю світу («Солодкий світ!...»).		Напам'ять: 1 поезію (на вибір).
8.	Максим Рильський. Сонет «У теплі дні збирання винограду» – вишуканий зразок неокласичної інтимної лірики. Краса природи, краса людини та її почуттів. Звернення до античних образів. ТЛ: філософічність, сонет.		
9.	РМ №1. Урок-конференція «Масові репресії письменників у 1930-ті роки, втручання влади в мистецький процес».		РМ №1 (усно)
10.	Контрольна робота №1 за темою «Вступ. «Розстріляне відродження». Літературний авангард. Творчість П. Тичини, Є.Плужника, М. Рильського» (тестові завдання, запитання, розгорнута відповідь та інші види робіт).		КР №1
11.	Тема №2. Прозове розмаїття Жанрово-стильове розмаїття. Нові теми, проблеми. Часткова ідеологічна заангажованість, експериментаторські модерністські пошуки, опертя на національну й європейську традиції. Зв'язок із поезією. Микола Хвильовий (М.Фітільов). «Я (Романтика)». Життєвий і творчий шлях. Провідна роль у літературно-мистецькому житті 1920-х років. Романтичність		

	світобачення. Участь у ВАПЛІТЕ, у дискусії 1925-1928 рр. «Я (Романтика)» – новела про добро і зло в житті та в душі.		
12.	Микола Хвильовий. «Я (Романтика)». Проблема внутрішнього роздвоєння людини між гуманізмом і фанатичною відданістю революції, між загальнолюдськими, вічними цінностями й політичною кон'юнктурою. Реальне та уявне у творі. Образ ліричного «Я». Роль присвяти. Образ матері, його символічність.		
13.	Юрій Яновський. «Майстер корабля». Творча біографія письменника, загальна характеристика творчості. Ю.Яновський і кіно. Романтичність світовідчуття. Романтизована стихія національно-визвольного руху (роман «Чотири шаблі»). Роман у новелах «Вершники» – зразок соцреалізму. Новаторство художньої форми («Майстер корабля»): модерний сюжет, що інтригує, умовність фабули, зміщення часопростору. ТЛ: художній час і простір, умовність зображення.		
14.	Юрій Яновський. «Майстер корабля». Проблеми творення нової української культури, духовності української людини, її самоусвідомлення в новій дійсності, символічність образів.		
15.	Юрій Яновський. «Майстер корабля». Неоромантичні герої То-Ма-Кі, Режисер, Сев, Тайях та їх прототипи, модерністські образи Міста, Моря. Морально-етичні колізії твору. Національне крізь призму загальнолюдського.		
16.	Валер'ян Підмогильний. «Місто». Життєвий шлях, трагічна загибель. Автор інтелектуально-психологічної прози, перекладач. Світові мотиви підкорення людиною міста, її самоствердження в ньому, інтерпретовані на національному матеріалі. ТЛ: урбаністичний роман.		
17.	Валер'ян Підмогильний. «Місто». Зображення «цілісної» людини: в єдності біологічного, духовного, соціального. Образ українського інтелігента Степана Радченка, вихідця із селян, еволюція його характеру, проблеми ствердження в міському середовищі. Морально-етичні колізії твору. Жіночі образи в ньому.		
18.	Контрольна робота №2. Письмовий контрольний твір «Маргінальний образ українського інтелігента в образі Степана Радченка за романом В. Підмогильного «Місто».		КР №2 Письмовий контрольний твір
19.	Тема №3. Остап Вишня (Павло Губенко). «Моя автобіографія», «Письменники», «Сом». Трагічна творча доля українського гумориста, велика популярність і значення його усмішок у 1920-ті роки. Відбиток у них тодішнього суспільства, літературно-мистецького середовища. Письменник і його час. ТЛ: усмішка.		
20.	Остап Вишня. «Моя автобіографія», «Письменники», «Сом». Оптимізм, любов до природи, людини, м'який гумор як риса індивідуального почерку Остапа Вишні. Пейзаж, портрет, характер людини, авторський голос, народні прикмети, прислів'я та приказки в усмішках.		
21.	Модерна драматургія Розвиток національного театру («Березіль» Леся Курбаса, Харківський театр ім. І.Франка), драматургії 1920–1930 рр. (від ідеологічних агіток до психологічної драми). П'єси В.Винниченка, М.Куліша, І.Дніпровського, І.Кочерги, Я.Мамонтова на перетині		

	традицій «корифеїв», зарубіжної класики й модерної драматургії.		
22.	Микола Куліш. «Мина Мазайло». Основне про життєвий і творчий шлях митця. Зв'язок із театром Л.Курбаса. Національний матеріал і вселюдські, «вічні» мотиви та проблеми в п'єсах. Сатирична комедія « Мина Мазайло ». Проблема готовності українського суспільства бути українським (на прикладі позиції, поведінки дійових осіб). Специфіка комедійного жанру: про серйозне легко, грайливо. ТЛ: сатирична комедія.		
23.	Микола Куліш. «Мина Мазайло». Розвінчання національного нігілізму, духовної обмеженості на матеріалі українізації (Мина, Мокій, дядько Тарас, тьотя Мотя). Сатиричне викриття бездуховності обивателів, що зрікаються своєї мови, культури, родового коріння. Драматургічна майстерність автора. Актуальність п'єси для нашого часу.		
24.	ПЧ №1. Г.Косинка. «В житах».		ПЧ №1
25.	Перлини західноукраїнської літератури Автономність, відкритість зарубіжним традиціям і новітнім процесам, розвиток української літератури в Західній Україні до 1939 р.		
26.	Богдан-Ігор Антонич. «Зелена євангелія», «Різдво», «Коляда». Коротко про митця. Аполітичність, наскрізна життєствердність, метафоричність і міфологізм поезій; екзотика лемківського краю в контексті вселюдських мотивів. Лемківська конкретика як джерело образних асоціацій. « Зелена євангелія » – нерозривна єдність природи й людини, ідея життєствердження. Поєднання язичницьких мотивів із християнськими (« Різдво », « Коляда »). Роздуми над поезією Б.-І.Антонича. ТЛ: міфологізм, асоціативність.		Напам'ять: 1 поезію (на вибір).
27.	РМ №2. Написання есе за темою «Нерозривна єдність природи і людини» (за творами Б.-І. Антонича).		РМ №2 (письмово)
28.	Осип Турянський. «Поза межами болю» Коротко про письменника. Історичний матеріал Першої світової війни як предмет художнього узагальнення й філософського осмислення. Поема в прозі, що хвилює, єднає людські серця, звільняє і просвітлює душу. Умовність зображення (події поза конкретним часом і простором). ТЛ: поема в прозі.		
29.	Осип Турянський. «Поза межами болю» Загальнолюдські мотиви й гуманістичні цінності. Біологічні інстинкти й духовна воля до життя: ідея перемоги духу над матерією. Гуманістичний, життєствердний пафос поеми в прозі, його вселюдська значимість і всеохопність.		
30.	ЛРК №1. Новаторська поезія Б. Нечерди (зб. «Лада», «Барельєфи», «Удвох із матір'ю»).		ЛРК №1
31.	Контрольна робота №3 за темою «Творчість Остапа Вишні, М.Куліша, Б.-І.Антонича, Осипа Турянського» (тестові завдання, запитання, розгорнута відповідь та інші види робіт).		КР №3
32.	Підсумковий урок за I семестр.		

II семестр

33.	Тема №4. «Під чужим небом» Література письменників-емігрантів. «Празька школа» української поезії та її представники. Євген Маланюк. «Уривок з поеми». Коротко про митця. Художнє осмислення героїчної і трагічної історії України, оптимістичний висновок про її майбутнє в поезії «Уривок з поеми» . Її актуальність, символічність назви.		
34.	Євген Маланюк. «Напис на книзі віршів...» – ліричний роздум про призначення поезії, важливості місії поета закарбовувати свій час для нащадків.		
35.	Іван Багряний (І.Лозов'ягін). «Тигролови» Основні віхи життя й творчості митця, його громадянська позиція. «Тигролови» як український пригодницький роман. ТЛ: пригодницький роман.		
36.	Іван Багряний. «Тигролови». Проблема свободи й боротьби за визволення. Жанрові особливості (динаміка сюжету, неоромантичність та ін.).		
37.	Іван Багряний. «Тигролови». Вольовий характер Григорія Многогрішного. Родина Сірків, майор Медвин. Символіка роману, ідея перемоги добра над злом. Популярність твору в повоєнній Європі. Актуальність для нашого часу.		
38.	РМ №3. Написання есе за темою «Сміливі завжди мають щастя»		РМ № 3 (письмово)
39.	Воєнне лихоліття Участь українських письменників у Другій світовій війні. Активізація патріотичної тематики, героїчного пафосу, посилення філософічності в літературі цього періоду. Засилля соцреалізму в мистецтві повоєнного періоду. Олександр Довженко. «Щоденник» (періоду війни). Трагічна творча біографія митця. Відомий у світі кінорежисер, засновник поетичного кіно. Романтичне світобачення. Довженко-художник. Довженко-прозаїк (оповідання часів війни, кіноповість «Україна в огні»). Джерело вивчення історії його життя і трагічної доби – «Щоденник» .		
40.	Олександр Довженко. Правда про український народ, його історію крізь призму авторського бачення й оцінки. Національні та загальнолюдські проблеми, поєднання особистісного, виражального начала з публіцистикою. Історія написання «Зачарованої Десни» (1942-1956), автобіографічна основа, сповідальність. Ця кіноповість – у часи воєнного лихоліття як душевна розрада, сповідь, моральна опора для митця. ТЛ: кіноповість, публіцистичність.		
41.	Олександр Довженко. «Зачарована Десна». Поєднання минулого і сучасного. Два ліричні герої: малий Сашко і зріла людина, митець. Морально-етичні проблеми, порушені в кіноповіді.		
42.	Олександр Довженко. «Зачарована Десна». Художньо-стильові особливості твору. Природа й людина як цілісна система.		
43.	Олесь Гончар. «Модри Камень». Коротко про письменника. Загальна характеристика доробку О.Гончара. Творчий злет у 1960-ті роки. Його громадянська й життєва позиції, роль у духовному відродженні нації. Рання новелістика (1940-ві роки), її неоромантизм. Мрія і дійсність у новелі «Модри Камень» . Романтична ідея кохання, що перемагає смерть. ТЛ: новела (поглиблено).		

44.	Олесь Гончар. «Модри Камень». Образи українського бійця і юної словачки Терези. Особливість оповіді, роль кольорової гами в новелі.		
45.	Контрольна робота №4 за темою «Творчість Є. Маланюка, І.Багряного, О. Довженка, О.Гончара» (тестові завдання, запитання, розгорнута відповідь та інші види робіт).		КР №4
46.	Тема №5. Літературне «шістдесятництво» Нова хвиля відродження української літератури на початку 1960-х років. «Шістдесятництво» як явище культурологічне й соціальне. Його зв'язок із дисидентським рухом. Ідейно-стильове розмаїття, тематична і формотворча новизна творчості «шістдесятників».		
47.	Василь Симоненко. «Задивляюсь у твої зіниці...», «Я...» Коротко про митця («витязь молодой української поезії»). Традиційність його лірики. Образ України, громадянський вибір поета («Задивляюсь у твої зіниці...»). Мотив самоствердження людини у складному сучасному світі, її самодостатність і самоцінність («Я...»). Інтимна лірика В. Симоненка («Ну, скажи, хіба не фантастично...», «Ікс плюс ігрек»). Роздуми над поезією митця та її мотивами. ТЛ: віршові розміри (повторення).		
48.	Дмитро Павличко. «Два кольори», «Я служився, мила, за тобою...» Основні відомості про поета, перекладача. Основні мотиви його творів. Пісенна лірика, її популярність. Вірш «Два кольори», який став народною піснею. Національний колорит поетичних образів, роль антитези. Збірка любовної лірики «Таємниця твого обличчя». Використання фольклорних, персоніфікованих образів для передачі глибокого почуття кохання (*«Я служився, мила, за тобою...»).		
49.	Іван Драч. «Балада про соняшник» Невтомний шукач нового змісту і нової форми в поезії. Переосмислення жанру балади. «Балада про соняшник» – поетичний роздум про суть мистецтва, процес творчості. Символічність образів соняшника, сонця.		
50.	Микола Вінграновський. «У синьому небі я висіяв ліс» Коротко про поета, прозаїка, кіномитця. Учень О.Довженка. Вселюдські, національні мотиви крізь призму «інтимного самозосередження». Вируюча пристрасть, несподівана асоціативність, буйна фантазія, образна деталь його поезії. Інтимна лірика зб. «Цю жінку я люблю». Поезія про «вічну», одну-єдину любов, яка перемагає труднощі, долає час і простір. Глибокі любовні переживання ліричного героя, передані образною символікою, символічною кольористикою (синім кольором). Думки й відчуття, навіяні цим віршем.		Напам'ять: 1 поезію поета-«шістдесятник» (на вибір).
51.	Григор Тютюнник. «Три зозулі з поклоном» Коротко про письменника і його творчість. «Вічна» тема «любовного трикутника» в новітній інтерпретації. Образ любові як втілення високої християнської цінності, яка вивисшує людину над прагматичною буденністю, очищує її душу. Зміщення часових площин як художній засіб. Роль художньої деталі в розкритті характеру, ідеї. ТЛ: художня деталь (поглиблено).		
52.	Митець і суспільство Ліна Костенко. «Страшні слова, коли вони мовчать...», «Хай буде легко. Дотиком пера...». Творчий шлях. Особливості індивідуального стилю		

	(філософічність, історизм мислення, традиційність, інтелектуалізм, публіцистичність). «Страшні слова, коли вони мовчать», «Хай буде легко. Дотиком пера...» – ліричні роздуми про значення слова в житті людини, суть мистецтва, його роль у суспільстві.		
53.	Ліна Костенко. «Недумано, негадано...» – інтимна лірика як спонука до роздумів про суть кохання. Її сповідальність. «По сей день Посейдон посідає свій трон...»: мотив єднання людини зі світом рукотворної краси (мистецтво) і природою. Потреба наповнювати життя прекрасним. Зв'язок із античною міфологією. Пошуки справжнього (не оманливого) щастя. Здатність людини протистояти дрібному й бачити величне.		
54.	Ліна Костенко. Історико-фольклорна основа історичного роману у віршах « Маруся Чурай ». ТЛ: роман у віршах.		
55.	Ліна Костенко. « Маруся Чурай ». Духовне життя нації крізь призму нещасливого кохання. Центральні проблеми: митець і суспільство, індивідуальна свобода людини.		
56.	Ліна Костенко. « Маруся Чурай ». Основні проблеми; пояснює роль деталей, психологічну природу вчинків Марусі Чурай та інших персонажів.		
57.	Контрольна робота № 5. Контрольний твір «Краса почуттів».		КР № 5
58.	Тема №6. Стоїчна українська поезія Василь Стус. «Крізь сотні сумнівів я йду до тебе...», «Господи, гніву пречистого...» Поет як символ незламного духу, збереження людської гідності. Загальний огляд його життя й творчості (відчуження від світу, проблема вибору, стан трагічної самотності й активної дії, формування себе; атмосфера розтлінного духу тоталітарної системи). ТЛ: екзистенційні ідеї в художньому творі.		
59.	Василь Стус. «Крізь сотні сумнівів я йду до тебе...», «Господи, гніву пречистого...» Узагальнені образи крізь призму індивідуальної долі. Поезія Стуса – зразок «стоїчної» поезії у світовій ліриці («Крізь сотні сумнівів я йду до тебе...», «Господи, гніву пречистого...»). Стан активної позиції ліричного героя. Екзистенційна (буттєва) проблема вибору, віра в себе, надія на здолаття всіх перешкод. Упевненість у власному виборі. Приклад великої мужності й сили духу.		
60.	Сучасна українська література Історико-культурна ситуація наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. (на шляху до нового відродження). З'ява нового літературного покоління. Найвагоміші здобутки сучасної літератури. Стильове розмаїття, експериментаторство, пошуки нових форм і тем. ТЛ: постмодернізм.		
61.	Сучасна українська література Література елітарна, вишукана, високохудожня. Література масова, популярна (її інтенсивний розвиток). Постмодернізм як один із художніх напрямів мистецтва 1990-х років, його риси. ТЛ: література елітарна, масова.		
62.	РМ № 4. Дискусія за темою «Сучасний погляд на світ, людину в ньому».		РМ № 4
63.	Сучасна українська поезія (на вибір): <i>І.Римарук</i> («Обнови»), <i>Ю.Андрухович</i> («Астролог», «Пісня мандрівного спудея»), <i>О.Забужко</i> («Рядок з автобіографії», «Читаючи історію»), <i>О.Ірванець</i> («До французького шансон'є»), <i>С.Жадан</i> («Музика,		

	очерет...», «Смерть моряка»).		
64.	Сучасна українська проза, есеїстика (на вибір): Г.Пагутяк («Потрапити в сад», «Косар»), Ю.Андрухович («ShevchenkoisOK»), В.Діброва («Андріївський узвіз»), Я.Мельник («Далекий простір»).		
65.	ПЧ № 2. Л.Костенко. Поезії, «Берестечко».		ПЧ № 2
66.	ЛРК № 2. О. Шеренговий «Ти мене чуєш, Ганно».		ЛРК № 2
67.	Контрольна робота № 6 за темою «Творчість В. Стуса. Сучасна українська література» (тестові завдання, запитання, розгорнута відповідь та інші види робіт).		КР № 6
68.	Узагальнення та систематизація вивченого.		
69.	Бесіда про твори, вивчені впродовж навчального року. Зосередження уваги на їхніх художніх особливостях, новаторстві (на тлі відповідного відрізка часу).		
70.	Підсумковий урок за рік.		